

forslag til lukkelov til grund, således at udvalgets øvrige forslag fremtræder som ændringer i eller tilføjelser til bestemmelser, der i forvejen fandtes i det af lukkelovskommissionen af 1938 udarbejdede lovforslag.

Som det var tilfældet i lukkelovskommissionen af 1938, har hovedspørgsmålet under udvalgets drøftelser været week-endspørgsmålet. Under forhandlingerne herom har der vist sig at være et stort flertal i udvalget for at forlade den ved lov nr. 300 af 1. juni 1946 indførte midlertidige lørdagslukning kl. 14 og gennemføre en længere åbningstid for butikkerne om lørdagen.

Landbrugets repræsentanter i udvalget har således fremhævet, at en varig lovfæstelse af week-endlukning for butikkerne om lørdagen kl. 14 vil berede landbruget store vanskeligheder, idet landbrugets medhjælpere, når de ser medhjælperne i byerne og — på endnu nærmere hold — medhjælperne i stationsbyerne holde fri lørdag eftermiddag, vil stille krav om at få den samme frihed. Det vil som almindelig regel være umuligt at give landbrugets medhjælpere den samme frihed, idet den udvej at henvise landbrugeren og hans ægtefælle til selv at passe bedriften fra lørdag middag til mandag morgen hverken er rimelig eller praktisk gennemførlig. Der vil da herigennem skabes et stærkt incitament for landbrugets medhjælpere til at forlade landbruget og søge til byerne og stationsbyerne. Landbruget er i forvejen vanskeligt stillet, hvad medhjælpere angår, men disse vanskeligheder vil øges gennem en varig lovfæstet kl. 14-lukning af butikkerne om lørdagen. Landbrugets muligheder for at konkurrere med byerhvervene om arbejdskraften vil således blive forringet, og det samme gælder landbrugets konkurrenceevne i udenrigshandelen. Der er således peget på, at det danske landbrug i øjeblikket skal have ca. 6 kr. 50 øre for et kg smør for at produktionen kan være rentabel, medens flere af vore konkurrenter kan nøjes med en smørpris på ca. 4 kr. 50 øre pr. kg, et forhold, som vil yderligere forværres, hvis landbruget tvinges ud i en skærpet konkurrence med byerhvervene om arbejdskraften med de deraf følgende større økonomiske krav fra medhjælpernes side. Det må også tages i betragtning, at en varig week-endlukning for butikkerne kl. 14 vil medføre en afkortning af arbejdsugen i byerhvervene, og da man må forudsætte, at ugelønnen forbliver den samme, vil en sådan afkortning betyde en fordyrelse af de forbrugsartikler og produktionsmidler, som landbruget skal købe, og herigennem vil landbrugets konkurrenceevne overfor udlandet yderligere svækkes. Det kan ikke nytte overfor disse vanskeligheder at henvise til den udvej at gennemføre en mekanisering af landbruget, idet dette ikke alene vil kunne afbøde de nævnte vanskeligheder, da dansk landbrug med den produktionsform og ejendomsstørrelse, det har, med fordel kun kan mekaniseres i mindre omfang. Det danske statssamfund med den forholdsvis store befolkning på et lille areal kan ikke tillade sig en udvikling som den, der vil blive følgen af en varig week-endlukning af butikkerne kl. 14, idet de foreliggende økonomiske muligheder da ikke vil kunne udnyttes fuldt ud.

Fra industriens og håndværkets side er der peget på, at en varig lovfæstet lukning af butikkerne kl. 14 om lørdagen vil medføre en afkortning af arbejdsugen, hvorved produktionen vil gå ned og genopbygningen hæmmes. Da, som ovenfor anført, en varig week-endlukning kl. 14 må formodes at ville medføre en afkortning af arbejdsugen, uden at ugelønnen går ned, vil produktionen herigennem fordyres. Det har vist sig efter kl. 14-lukningens gennemførelse, at der er et meget stort antal forsømmelser om lørdagen, navnlig blandt de kvindelige arbejdere, hvilket skyldes, at der med en lukning af butikkerne kl. 14 ikke levnes arbejderne tilstrækkelige indkøbsmuligheder. En opretholdelse af kl. 14-lukningen om lørdagen vil derfor få alvorlige økonomiske konsekvenser for samfundet.

I samklang hermed er der fra husmoderside peget på, at de i produktionen beskæftigede husmødre og enligstillede kvinder har brug for, at butikkerne om lørdagen holdes